

Roskilde Golfklub
Margrethehåbsvej 116
4000 Roskilde

By Kultur og Miljø
Miljø og Byggesag
Miljø

Tilladelse til etablering af en A-boring på matr. nr. 20a, Skyttemarken, Roskilde Jorder, samt midlertidig indvindingstilladelse til ren-og prøvepumpning

Roskilde Kommune, Miljøafsnittet, har den 18. september 2024 modtaget en ansøgning fra Brøndboringsfirmaet Brøker A/S, på vegne af Roskilde Golfklub, om tilladelse til etablering af en vandindvindingsboring (A-boring) samt indvinding af grundvand til ren- og prøvepumpning. Boringen ønskes placeret på ejendommen Kongemarken 40, 4000 Roskilde, matr. nr. 20a Skyttemarken, Roskilde Jorder.

Afgørelse efter Vandforsyningsloven

Roskilde Kommune meddeler i henhold til vandforsyningslovens §§ 20 og 21, jf. § 6 i bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, tilladelse til etablering af én vandindvindingsboring på matrikel 20a, Skyttemarken, Roskilde Jorder. Der gives samtidig tilladelse til midlertidig indvinding af grundvand i forbindelse med ren- og prøvepumpning af boringen på 5.000 m³.

Afgørelse efter Miljøvurderingsloven

Vandforsyningsboringer er omfattet af bilag 2 i Miljøvurderingsloven¹: Pkt. 2d iii (Dybdeboringer, navnlig vandforsyningsboringer) samt pkt. 10m (arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag 1).

Anlæg på Miljøvurderingslovens bilag 2 er kun omfattet af miljøvurderingspligt, hvis det konkret skønnes at kunne påvirke miljøet væsentligt. For at kunne afgøre dette, er der gennemført en såkaldt VVM-screening, jf. bilag 1 i Miljøvurderingsbekendtgørelsen². Roskilde Kommune har på baggrund af ansøgers indsendte VVM-screeningsskema, inklusiv supplerende oplysninger om fremtidige ønskede indvindingsmængder, vurderet at projektet må antages ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt. Kommunen har derfor truffet afgørelse om, at Roskilde Golfklub ikke er forpligtiget til at udarbejde en

28. oktober 2025
Sagsnr.: 24-089080
Doknr.: 24-089080-2

Sagsbehandler
Rikke Kjærsgaard Sørensen
Tlf. 46 31 35 85
rikkeks@roskilde.dk

Rådhusbuen 1
4000 Roskilde

Roskilde Kommune
Tlf. 46 31 30 00
Mandag-fredag kl. 9-14

www.roskilde.dk

¹ Bek. af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr.4 af 3. januar 2023)

² Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (BEK nr. 1608 af 9. december 2024)

miljøkonsekvensrapport (VVM). Afgørelsen er begrundet i, at den ansøgte boring og indvindingen i forbindelse med ren- og prøvepumpning samt den ønskede fremtidige indvinding ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Der er særligt lagt vægt på at boringen og den fremtidige indvinding ikke vurderes at få negativ indflydelse på andre indvinders muligheder for at indvinde vand, eller på beskyttet natur og vandløb.

Offentliggørelse

Afgørelserne vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.roskilde.dk under "Demokrati og indflydelse" fra den 28. oktober 2025.

Vilkår og bestemmelser for tilladelsen fremgår af denne tilladelse.

Vilkår

Formål, gyldighed og placering

1. Boringens formål er udelukkende indvinding af grundvand til vanding af golfanlæggets golfbaner på matr. nr. 20a, 21a, 21d, 21b, 21c, 14f, 14a, 14b, 15b, 17e og 2a Skyttemarken, Roskilde Jorder.
2. Gyldigheden af denne tilladelse er ét år fra dato af meddelelse af denne tilladelse.
3. Boringen placeres, jf. bilag 1, på ejendommen Kongemarken 34, 4000 Roskilde, matr. nr. 20a Skyttemarken, Roskilde Jorder. Boringens placering må kun ændres efter aftale med Roskilde Kommune.
4. Boringen skal placeres, så den ikke er udsat for påkørsel eller anden beskadigelse og den skal til stadighed være let tilgængelig for eftersyn og vedligeholdelse.
5. Boringen skal placeres, så der er mulighed for, at udlægge en beskyttelseszone³ med en radius af minimum 5 meter omkring boringen, jf. Miljøbeskyttelseslovens §24.
6. Boringen etableres og drives som ansøgt, med de præciseringer der fremgår af vilkårene i denne tilladelse.
7. Boringen må ikke anvendes til vandindvinding før kommunen har meddelt endelig indvindingstilladelse.

Udførelse og indretning

8. Boretilladelsen bortfalder efter 1 år, såfremt den ikke er benyttet.
9. Boringen må som udgangspunkt maksimalt føres til 70 m.u.t. Hvis det vurderes hensigtsmæssigt at udføre boringen til en større dybde skal kommunen, inden borearbejdet fortsætter, orienteres herom.
10. Det opborede materiale inkl. boremudder og skyllevand skal opbevares i en container og efterfølgende afskaffes til godkendt modtageanlæg og anmeldes efter gældende regler i Jordflytningsbekendtgørelsen.
11. Overskudsvand fra borearbejdet må udledes på terræn på ansøgers matrikel og der må ikke ske overfladisk afstrømning til naboarealer.
12. Boringen skal etableres som en A-boring, i overensstemmelse med boringsbekendtgørelsen⁴:

³ I en endelig indvindingstilladelse, vil der blive stillet vilkår om at beskyttelseszonen skal være tydeligt markeret f.eks. med hegn eller beplantning og at der inden for beskyttelseszonen ikke må gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler eller i øvrigt anbringes eller bruges stoffer på en måde, der kan udsætte anlægget for forurening. Bæltet skal være etableret senest 1 år efter modtagelsen af den endelige tilladelse til boringen.

⁴ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28. oktober 2013

- a. Borearbejdet skal tilrettelægges og udføres således, at der ikke sker risiko for, at grundvandet forurenes.
- b. Mellemrummet mellem forerør og omkringliggende jordlag skal tættes ved opfyldning med vandstandsende materialer af en sådan beskaffenhed, at grundvand ikke forurenes ved nedsivning langs forerøret, og således at uønsket vandudveksling mellem forskellige magasiner ikke finder sted. Er der boret i lerlag, skal lerlagenes forseglende evne retableres.
- c. Forerørssamlinger skal være vandtætte.
- d. Umiddelbart efter borearbejdets afslutning skal boringens forerør lukkes med tætsluttende, fastspændt og aflåselig prop eller dæksel.
- e. Under borearbejdet skal der udtages jordprøver samt noteres oplysninger om gennemborede jordlag og målte vandstande til brug for indberetning.
- f. Forerør skal foroven afsluttes mindst 0,5 meter over naturligt terræn. Gennemføring for forerør skal være tæt, således at overfladevand, kondensvand eller andre forureninger ikke kan trænge ned i forerøret.
- g. Boringen skal kunne pejles manuelt og pejlerør/studs skal have en indvendig diameter på mindst 25 millimeter.
- h. Det skal være muligt at kunne måle oppumpet vandmængde fra boringen. Måling af oppumpet vandmængde skal ske i enheden m³.
- i. Boringens x, y – koordinater og koten (z) på boringens pejle-punkt skal indmåles, således at usikkerheden ikke overstiger 10 cm, jf. § 23 i boringsbekendtgørelsen.
- j. Boringerne skal påsættes et blivende kotemærke (boringsfikspunkt), der tydeligt angiver, hvor indmålingen af koten for boringen foretages.
- k. Boringen skal forsynes med DGU nummer og skal kunne aflåses forsvarligt.
- l. Anvendte materialer i forbindelse med udførelsen af boringerne skal besidde tilstrækkelig styrke og holdbarhed til, at de kan modstå mekaniske påvirkninger, erosion samt kemisk og galvanisk korrosion. Materialerne skal så vidt muligt have glatte overflader, som hindrer samlinger af fugt og snavs, og som er lette at renholde og vedligeholde.
- m. Materialer, der under borearbejdet eller i de færdigt indrettede boringer kan komme i berøring med vand eller de gennemborede jordlag, må kun indeholde stoffer, der afgives til vandet i sådanne mængder, at påvirkningen af vandet i fysisk, kemisk, mikrobiologisk eller anden henseende er uden betydning.

Ren- og prøvepumpning

13. Når boringen er udført, skal den renpumpes indtil vandet fremstår frit for slam og partikler jf. retningslinjerne i bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land samt Naturstyrelsens tilhørende vejledning fra 2013.
14. Efter renpumpning, og inden prøvepumpning, skal der udtages en råvandsanalyse af vandet, som skal analyseres for metaller (Bly, Cadmium, Chrom, Kobber, Nikkel, Zink og Jern) inden udledning. Vandprøven skal udtages og analyseres af et akkrediteret laboratorium. Analysen skal sendes til Roskilde Kommune for godkendelse og indberettes til GEUS' Jupiter-database.
15. Efter renpumpningen af boringen, skal der udføres en trinvis prøvepumpning med tre trin af 60 minutters varighed med stigende kapacitet, med tilhørende pejling af grundvandsstanden. Vandspejlet må ikke sænkes til under top af kalken.

16. Der skal foretages en prøvepumpning med konstant ydelse svarende til forventet driftsydelse, dog ikke højere end 30 m³/time.
17. Pumpningen skal foretages i minimum 3 dage.
18. Vandspejlet i boringen skal registreres med datalogger med tilhørende manuelle håndpejlinger.
19. Pejlingerne skal påbegyndes minimum 3 dage inden prøvepumpningen starter og den efterfølgende tilbagepejlingsperiode skal være så længe at vandspejlet er tilbage på niveau med udgangsvandspejlet.
20. Der skal, hvis muligt, registreres vandspejl i en nærliggende egnet observationsboring med en datalogger installeret i forbindelse med prøvepumpningen.
21. Der må indvindes op til 5.000 m³ vand til ren- og prøvepumpning.
22. Den oppumpede vandmængde skal registreres med vandmåler eller tilsvarende.

Bortledning/udledning af oppumpet grundvand

23. Grundvand oppumpet i forbindelse med renpumpning af boringen må udledes på terræn. Der må ikke ske overfladisk afstrømning til naboarealer.
24. Grundvand oppumpet i forbindelse med den længerevarende prøvepumpning må udledes til Gedebæksrenden øst for boringsplaceringen⁵. Udledningen kan ske via det eksisterende sandfang/beplantet bassinanlæg beliggende matr. 21d.
25. Det oppumpede grundvand skal inden udledning føres via iltningstårn og sedimentationscontainer eller lign.
26. Indholdet af kobber og zink må ikke overskride de nationale fastsatte miljøkvalitetskrav for vandmiljø⁶. For kobber er det 4,9 µg/l og for zink 3,1 µg/l.
27. Udledningen må ikke give anledning til erosion i vandløbet.
28. Den maksimale udledning til vandløbet må være 4 l/s af hensyn til vandløbets naturlige kapacitet. Afløbet fra sedimentationscontaineren skal indrettes således at dette maksimale flow ikke overskrides. Der skal installeres flowmåler, neddrosling el lign. på afløbet fra sedimentationscontaineren.
29. Bortledning af grundvand i forbindelse med f.eks. udsyring, skal ske til spildevandskloak og Roskilde Kommune skal ansøges særskilt om en tilslutningstilladelse. Ansøgning skal sendes til spildevand@roskilde.dk.

Underretning

30. Roskilde Kommunes Miljøafsnit skal så tidligt som muligt, og senest 10 arbejdsdage inden borearbejdet påbegyndes, underrettes om tidspunktet for arbejdets påbegyndelse.
31. Kommunes Miljøafsnit skal ligeledes i god tid oplyses om den præcise periode (start og slut) for udførelsen af prøvepumpningen.

Indberetning

32. Boringen (inkl. jordprøver og geologisk tolkning), pejlinger og hydrogeologiske resultater skal indberettes til GEUS senest 3 måneder efter boringsudførelsen, i henhold til § 69 i Vandforsyningsloven.

⁵ Da der er tale om oppumpet grundvand, hvor der ikke er mistanke om forurening, betragtes vandet ikke som spildevand jf. vejledningen til spildevandsbekendtgørelsen og det er derfor ikke nødvendigt at meddele særskilt udledningstilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens §28.

⁶ BEK nr. 796 af 13. juni 2023: Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand.

33. Kopi af støbejournal, filtersætningsjournal og borejournal fremsendes til kommunen hurtigst muligt og senest 2 uger efter borearbejdet er afsluttet.

Sløjfning

34. Såfremt der ikke ansøges om indvindingstilladelse til boringen, hvis boringen bliver overflødig eller den endelige tilladelse tilbagekaldes, skal boringen sløjfes efter de til enhver tid gældende regler herfor⁷. Herunder skal sløjfningen anmeldes til Roskilde Kommune mindst 2 uger før arbejdet udføres med angivelse af metode og materialer.

Øvrige bemærkninger

- Det er ansøgers ansvar at underentreprenører, som etablerer og udfører det ansøgte, er bekendt med og følger vilkår i denne tilladelse.
- Roskilde Kommunes *Forskrift for miljøhensyn ved bygge- og anlægsaktiviteter*⁸ skal til enhver tid overholdes.
- Roskilde Kommune kan føre tilsyn med, at bestemmelserne i boringsbekendtgørelsen og denne tilladelse overholdes.
- Det er ansøgers ansvar at søge de fornødne oplysninger om ledningsføringer og rørinstallationer mv. således at de ikke beskadiges.
- Iht. vandforsyningslovens § 34, stk. 1, kan tilladelsen til enhver tid ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning, eller hvis vilkårene for tilladelsen tilsidesættes.

Orientering vedrørende en endelig indvindingstilladelse

I forbindelse med en eventuel ansøgning om endelig indvindingstilladelse skal der, efter boringen er etableret, som minimum indsendes følgende materiale:

- Udfyldt ansøgningsskema som findes på kommunens hjemmeside.
- Borerapport.
- Prøvepumpningsresultater (herunder boringens T-værdi) og tolkning af disses indvirkning på grundvandsmagasin og -stand (grundvandsspejl).
- Pejlinger fra observationsboringer og tolkning af disse data i forhold til indvindingens påvirkning af grundvandsmagasin og -stand (grundvandsspejl).
- Opgørelse over total mængde oppumpet grundvand.
- Oplysninger om fabrikat og type af råvandspumpe (inkl. ydeevne pr. time), der påtænkes installeret i den nye boring.
- Kopi af specificeret dokumentation fra brøndborer, hvoraf det fremgår, hvor meget materiale, der er anvendt til forsegling mellem forerøret og jordlaget, og hvorledes det er anvendt, således at en uønsket vandudveksling og nedsivning af overfladevand hindres.

En eventuel endelig vandindvindingstilladelse kan kun forventes meddelt, hvis boringen viser sig egnet som vandindvindingsboring.

Roskilde Goldklub har for nuværende tilladelse til at vande med vand fra overfladevandsbassinerne, placeret på matr. nr. 22b, Skyttemarken, Roskilde Jorder jf. vandindvindingstilladelse af den 8. september 2016 med tillæg hertil af den 28. februar 2019. Tillægget giver tilladelse til en maksimal indvindingsmængde på 10.000 m³/år.

⁷ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land - Kap 6

⁸ <https://www.roskilde.dk/da-dk/service-og-selvbetjening/borger/bolig-og-byggeri/byggeri/miljohensyn-ved-byggeri-og-anlaeg/>

Hvis en endelig vandindvindingstilladelse til boringen gives, vil den eksisterende indvindingstilladelse af overfladevand af den 28. februar 2019 herefter være uden gyldighed.

Ansøgning

Der ansøges om tilladelse til etablering af én boring samt indvinding af grundvand til vanding af golfanlæggets græsplæner. Ejendommen er ikke kortlagt som forurennet. Placering af boringen fremgår af bilag 1.

Roskilde Golfklub oplever et stigende behov for vand til vanding af golfbanerne og vurderer, at en mere fremtidssikret løsning vil være at etablere en vandindvindingsboring. Roskilde Golfklub har pt. en indvindingstilladelse til at indvinde overfladevand fra søerne beliggende på matr. 22b Skyttemarken, Roskilde Jorder med en årlig mængde på 10.000 m³/år. Den forventede fremtidige indvindingsmængde vil være 50.000 m³ om året. Roskilde Golfklub vurderer, at vandingsbehovet vil være størst i sommerhalvåret pga. højere fordampning.

Boringen forventes ført til 70 m u.t. og vil blive indrettet som en åben kalkboring i intervallet 50-70 m u.t. Boringen forsegles med Aalborg Portland Basis cement fra terræn til 50 m u.t. Boringen etableres ved rotationsboring med omvendt skylning (lufthævning). Der anvendes Ø 280 mm pvc rør ned til 50 m u.t. og Ø 250 mm pvc rør ved 50-70 m u.t. Boringen afsluttes over terræn med en overjordisk råvandsstation.

Vand fra ren- og prøvepumpning forventes at udgøre maksimalt 5.000 m³ og vandet ønskes ledt til golfbanens overfladevandingssøer eller Gede bæksrenden. Vandet vil blive ledt gennem sedimentationscontainer og evt. ilttårn inden udledning.

Boringen vil blive udført af Brøndboringsfirmaet Brøker A/S, som er på GEUS' liste over borefirmaer, hvor en eller flere medarbejdere har A-bevis⁹.

Sagsfremstilling og kommunens vurdering

Geologiske og hydrogeologiske forhold

Området hvor boringen ønskes placeret, er præget af et betydeligt lerdække på mellem 40 og 60 meter mellem kalkmagasinet og terræn, jf. den statslige grundvandskortlægning for Roskilde fra 2015. Området lokalt er præget af et minimum 32 meter tykt lag Kertemindemergel over kalkmagasinet nær den ansøgte boringsplacering jf. boreprofil for DGU nr. 206.343. Der er således et naturligt dække/beskyttelse af kalkmagasinet, og det vurderes, at der er lille til ingen hydraulisk kontakt med de øvre/terrænnære lag.

Forureningskilder og vandkvalitet

Der er ikke kendskab til forurenede grunde indenfor 300 meter af boringen.

Ud fra kendskabet til grundvandskvaliteten i området, vurderer Roskilde Kommune, at borestedet er egnet i forhold til indvinding med en tilfredsstillende råvandskvalitet. Vand til markvanding er dog ikke underlagt krav om at vandet skal opfylde drikkevandskvalitet.

⁹ <https://www.geus.dk/produkter-ydelser-og-faciliteter/laboratorier/boreprovelaboratorium/broendboreruddannelsen-og-borefirmaer-med-a-bevis>

Påvirkning af omgivelserne

Grundvandsressourcen og andre indvindere

Jf. Vandområdeplanerne 2021-2027, som er en samlet plan der skal forbedre det danske vandmiljø, må en grundvandsindvinding ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirkninger, medføre en forringelse af grundvandsforekomstens tilstand og ikke hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål.

Det er i planerne beskrevet, at kommunerne, i forbindelse med deres administration af vandindvindingstilladelser skal påse, at en tilladelse til vandindvinding ikke forhindrer, at fastlagte miljømål kan nås, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen. Dette indebærer bl.a. en vurdering af, om en vandindvindingstilladelse vil have betydning for grundvandets vandbalance eller grundvandets påvirkning af overfladevand, her under om miljømålene i vandløb kan opnås.

En indvinding må ikke sænke vandstanden således, at der forsages en dårlig kemisk udvikling af forholdene i magasinet. Grundvandsspejlet må således ikke sænkes under kalkoverfladen eller toppen af et beskyttende lerlag. Boringen prøvepumpes og pejles for at undersøge om dette kan overholdes.

Med den nye boring vil der blive indvundet grundvand fra den dybe grundvandsforekomst DK202_dkms_3626_kalk, som er i god kvantitativ tilstand men ringe kvalitativ tilstand. Årsag til manglende målopfyldelse er overskridelse af kvalitetskrav for kviksølv, som er overskredet i en enkelt boring omkring Lejre i dataperioden 2013-2019, som ligger til grund for tilstandsvurderingerne for VP3. Det vurderes derfor, at der ikke lokalt omkring golfklubben er problemer med kviksølv. Miljømål for begge tilstande er god.

Boringen befinder sig i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), hvorfor det er vigtigt at undersøge, at den ønskede indvinding ikke "forstyrrer" eksisterende indvindinger til almene vandforsyninger i området væsentligt. Nærmeste kildeplads med indvinding til almen vandforsyning er HOFOR's Kornerup Kildeplads, hvis indvindingsboringer ligger langs Kornerup Å og øst for Svogerslev Sø. Kildepladsen ligger ca. 1,5 km fra den ønskede boringsplacering. Der indvindes fra kalkmagasinet (Danien Kalk) på kildepladsen. Boringen vil komme til at ligge i udkanten af indvindingsoplandet til kildepladsen.

Der findes ikke enkelt-indvindere i området, da alle ejendomme nær Golfklubben er tilknyttet et alment vandforsyningsanlæg.

Den nye boring forventes filtersat i Lellinge Grønsandskalken. Det er tvivlsomt om der eksisterer noget større magasin af Lellinge Grønsandskalk i området, jf. den statslige grundvandskortlægning for Roskilde fra 2015. Nærliggende, dybe boringer indikerer ligeledes, at der kun træffes mindre lag af grønsandskalk over Danienkalken (bryozokalk).

Kommunen har udført en beregning af den forventede sænkning ved en indvinding på 50.000 m³ per år, for at vurdere, om der er grundlag for at kunne give en endelig tilladelse til vandindvinding på sigt. Da vandingsbehovet er størst om sommeren, er der udført en beregning der tager højde for, hvis der hovedsageligt indvindes de 6 varmeste måneder om året, hvor fordampningen er højest. Dette for at lave en konservativ beregning, der viser en maks. indvindingssituation. Beregningen er udført for medianværdien for hydraulisk konduktivitet for Lellinge Grønsandskalk og Danien Kalk, da det som nævnt er usikkert hvor tykt et lag af Grønsandskalk der findes i området. Beregningen viser en sænkning i de to kalkformationer på omkring 10-15 cm hvis der indvindes jævnt over året og ca. 30 cm hvis der primært indvindes i sommerhalvåret, i en

afstand af 200 meter fra boringen. Den naturlige, årlig variation i grundvandsspejlet er til sammenligning generelt omkring 1 meter i Danmark. Selv ved nogen hydraulisk kontakt mellem de dybe magasiner, vurderes påvirkningens størrelse, at være uvæsentlig for den nærmeste indvinding på Kornerup Kildeplads.

På baggrund af ovenstående vurderer Roskilde Kommune, at den tilladte vandmængde på 5.000 m³ til ren- og prøvepumpning, med de stillede vilkår, samt en årlig indvinding på 50.000 m³, ikke vurderes kritisk for grundvandsressourcen eller til hindrer for at grundvandsforekomster kan opnå de fastsatte miljømål, ligesom den heller ikke formodes at påvirke mulighederne for at indvinde grundvand på vandværker eller øvrige vandforsyninger i området.

Prøvepumpnings- og pejlingsresultater anvendes til at vurdere, om der kan meddeles en endelig tilladelse til vandindvinding på 50.000 m³ per år. Dette vurderes dog umiddelbart muligt på baggrund af indledende sænkingsberegninger, geologien i området mv.

Recipient og vandområder

Gedebæksrenden snor sig gennem landskabet ved golfbanerne og løber forbi den nye ønskede boringsplacering ca. 150 m mod sydøst. Gedebæksrenden har udløb til overfladevandssøerne som ligger ca. 300 m mod øst. Gedebæksrenden udløber i Roskilde Fjord. Gedebæksrenden er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven §3. Vandløbet er desuden omfattet af målsætninger i Vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3). Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks vandløb, søer, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Vandområdeplanerne er pt. under genbesøg, hvor der er inddraget et større datagrundlag til tilstandsvurderinger af vandområderne. Vandløbet skal ifølge VP3 (inkl. genbesøget) opnå god økologisk tilstand. Den nuværende økologiske tilstand i Gedebæksrenden opstrøms overfladevandssøerne er dårlig og tilstanden nedstrøms søerne er gået fra ukendt til moderat økologisk tilstand. Årsager til at den samlede økologisk tilstand ikke er god, er at miljøkvalitetskravet (MKK) er overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer¹⁰. Det drejer sig om overskridelser af kobber og zink. Den kemiske tilstand er gået fra ukendt til god. Den kemiske tilstand vurderes på grundlag af forekomst af miljøfarlige forurenende stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer¹¹.

Roskilde Fjord, som Gedebæksrenden udløber til er et kystvand i ikke-god kemisk tilstand og moderat økologisk tilstand. Den kemiske tilstand skyldes overskridelser af cadmium og kviksølv. Kvaliteten af det oppumpede grundvand, i forbindelse med prøvepumpning af boringen, forventes at være "rent" grundvand på baggrund af bl.a. analyser fra andre kalkboringer i området. Det er derfor kommunens vurdering, at vandet ikke er at betragte som spildevand, jf. spildevandsbekendtgørelsen, hvorfor en tilladelse til udledning efter §28 i Miljøbeskyttelsesloven ikke er nødvendig. Det er dog, jf. §8 i indsatsbekendtgørelsen¹², nødvendig at "forebygge forringelse af tilstand for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre at opfyldelse af de miljømål der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandsområder og grundvandsforekomster ikke forhindres".

¹⁰ BEK nr. 796 af 13. juni 2023: Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, Bilag 2, del B, tabel 3.

¹¹ BEK nr. 796 af 13. juni 2023: Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, Bilag 2, del B, tabel 3

¹² Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter - BEK nr. 797 af 13. juni 2023

Vandet fra prøvepumpningen ønskes udledt til overfladevandssøerne eller Gedebæksrenden. Søerne har overløb til Gedebæksrenden og er gamle spildevandsbassiner, hvorfor Roskilde Kommune kan være bekymret for at gammelt, forurenede bundslam kan hvirvles op ved udledning af oppumpet grundvand og potentielt kan overløbe til Gedebæksrenden. Roskilde Kommune vurderer, at udledning af oppumpet (køligt) grundvand direkte til Gedebæksrenden ikke vil have en negativ påvirkning af vandløbet, hvis vilkår stillet i denne tilladelse overholdes. Der stilles bl.a. vilkår om en råvandsprøve for en række metaller, herunder zink og kobber, forud for udledning, for at sikre, at der ikke udledes stoffer til Gedebæksrenden, som kan forringe den nuværende økologiske tilstand, også selvom der er tale om en midlertidig udledning af begrænset omfang.

Pga. udledningens størrelse og midlertidighed, vurderer Roskilde Kommune, at den nuværende økologiske tilstand ikke forringes eller vil forhindre målopfyldelse i Gedebæksrenden og Roskilde Fjord, hvis råvandsprøven viser koncentrationer af metaller der opfylder miljøkvalitetskravene.

Beregningen af den forventelige sænkning i kalkmagasinet, som følge af den ønskede fremtidige vandindvinding viser, at den fremtidige ønskede indvindingsmængde vil medføre en meget begrænset sænkning, som ligger inden for den naturlige variation i kalkmagasinet, hvorfor det er Roskilde Kommunes vurdering, at påvirkningen af natur ved terræn, herunder Gedebæksrenden, vil være uvæsentlig. Dette er begrundet i det tykke lerdække i området, som vurderes at betyde, at der er stærkt begrænset hydraulisk kontakt mellem det dybe grundvand i kalkmagasinet og det terrænnære grundvand, som har kontakt til vandløbet.

Naturbeskyttelse

Der er §3-beskyttet natur, bestående af sø og mose, 280 m øst for boringens placering i den vestlige del af Rørmosen. Søerne er ikke omfattet af VP3. Søerne er ynglested for den halvsjældne fugl, rørdrum og for skrubtudsen. Derudover er der observeret flagermus i området omkring søen. Det vurderes, at ingen af disse arter vil blive påvirket af den midlertidige udledning af oppumpet grundvand, som vil ske til Gedebæksrenden ca. 300 meter syd herfor.

I området ved Gedebæksrenden og golfbanen er der observeret spidssnudet frø og løvfrø samt stor vandsalamander, som er optaget på naturbeskyttelseslovens bilag 3 (bilag IV arter). Padderne kan muligvis anvende vandløbet til overvintring og til fouragering om sommeren, samt spredningskorridor til andre nærliggende vandhuller og søer. Kommunen vurderer, at nærværende projekt ikke vil påvirke områdets kvalitet som levested for nævnte padder væsentligt, da der er tale om midlertidig udledning af oppumpet grundvand i forbindelse med boringsetablering.

På den baggrund vurderer Roskilde Kommune, at arterne på bilag 3 i naturbeskyttelsesloven (bilag IV arter) i området ikke påvirkes væsentligt af projektet, hverken under eller efter dets udførsel.

Natura 2000-områder

Før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. vandforsyningslovens bestemmelser, skal miljømyndigheden ifølge habitatbekendtgørelsens §§ 6-7 foretage en vurdering af, om boringen og indvindingen kan påvirke et Natura 2000-område væsentlig. Ifølge habitatbekendtgørelsens §§ 7, stk. 9, nr. 1 og 2 skal vurderingen foretages for tilladelser meddelt efter §§ 20 og 21 i vandforsyningsloven.

Det nærmeste Natura 2000-områder er nr. 136 Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge Sø.

Området består af fuglebeskyttelsesområde F105 og habitatområde H105. Børingsplaceringen ligger ca. 350 m fra fuglebeskyttelsesområdet mod nordvest og meget tæt på grænsen til habitatområdet, hvoraf den nærmeste del af området udgøres af landbrugsareal og ikke naturarealer.

Beregningen af den forventelige sænkning i kalkmagasinet, som følge af den ønskede fremtidige vandindvinding viser, at den ønskede indvindingsmængde vil medføre en sænkning inden for den naturlige variation i magasinet, hvorfor det derfor er Roskilde Kommunes vurdering, at påvirkningen af natur ved terræn vil være uvæsentlig. Dette er begrundet i det tykke lerdække i området, som vurderes at betyde, at der stærkt begrænset hydraulisk kontakt mellem det dybe grundvand i kalkmagasinet og det terrænnære grundvand.

På grund af indvindingens størrelse, placering og den udførte sænkingsberegning, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke Natura 2000-området eller arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget væsentligt.

Fortidsminde kulturarvsarealer

Boringen vil blive placeret inden for kulturarvsareal Kongemarken (sted- og lokalitetsnr. 020412-72), som er et kulturhistorisk interesseområde med skjulte fortidsminder. Der er i området konstateret bosættelsesspor fra vikingetiden samt rester af en kirkegård, som i dag ligger under delvist bebygget område. Kulturarvsarealer er ikke fredede, men kan rumme fredede fortidsminder. Hvis der i forbindelse med anlægsarbejdet stødes på fortidsminder, skal Roskilde Museum kontaktes på roskildemuseum@romu.dk.

Lokalplan

Arealet er i lokalplan 680 udlagt til golfbane, med mulighed for at indrette relevante faciliteter i forbindelse hermed. Det vurderes, at boringen ikke vil være i strid med lokalplanen for området.

Roskilde Kommunes samlede vurdering

Roskilde Kommune vurderer, at der er givet en tilfredsstillende begrundelse for formålet med og behovet for det ansøgte. Med baggrund i ovenstående vurderer Roskilde Kommune, at der kan meddeles tilladelse til etablering og afprøvning af en boring samt foreløbig indvindingstilladelse, som ansøgt og med de vilkår der fremgår af tilladelsen.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der foretaget en screening for ren- og prøvepumpning, samt den ønskede fremtidige årlige indvindingsmængde for at sandsynliggøre, at der vil kunne gives tilladelse til indvinding fra boringen. Dette vurderes muligt specielt på baggrund af de gunstige geologiske forhold i området. Da der skal indvindes fra et dybtliggende grundvandsmagasin, forventes ingen væsentlig påvirkning af andre vandforsyningsanlæg eller naturinteresser i området.

Høring af udkast

Udkast til tilladelsen har været i partshøring i fire uger fra den 29. september 2025 hos ansøger og Foreningen til ophjælpning af fiskebestande i Roskilde Fjord og Roskilde og Omegns LystfiskerKlub (ROLK), som har stor interesse og engagement i Gede bæksrenden. Rådgiver for ansøger (borefirmaet) er vendt tilbage inden for tidsfristen og har ikke haft kommentarer til udkastet. Øvrige parter er ikke vendt tilbage med svar.

Erstatningsansvar

Ejer af et vandindvindingsanlæg er i henhold til vandforsyningslovens § 23 erstatningspligtig for skader som volder i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under anlæggets udførelse og drift. I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden. Det er den som søger erstatning, som skal indbringe sagen for taksationsmyndigheden.

Klagevejledning

Afgørelsen kan ifølge Vandforsyningslovens §§ 75 og 77 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for 4 uger efter at afgørelsen er offentliggjort, hvilket vil sige **senest tirsdag den 25. november 2025**.

Ønsker du at klage over afgørelsen, skal det ske via klageportalen, som er en digital selvbetjeningsløsning. På Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk findes både link til Klageportalen, vejledning til hvordan du logger på den samt vejledninger til klagereglerne og gebyrordningen. Du vil blive underrettet af kommunen, hvis vi modtager klage fra anden side.

Søgsmål og aktindsigt

Roskilde Kommunes afgørelse kan indbringes for domstolene indtil seks måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jævnfør vandforsyningslovens § 81. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er fristen seks måneder fra endelig afgørelse foreligger.

Aktindsigt

Det gøres opmærksom på, at der er ret til aktindsigt i denne sag, jf. Offentlighedsloven Forvaltningsloven og Miljøoplysningsloven. Anmodning om aktindsigt og øvrig henvendelse kan ske på tlf. 4631 3585 eller e-mail drikkevand@roskilde.dk.

Ibrugtagning

I henhold til vandforsyningslovens § 78 må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, da der er tale om bygge- og anlægsarbejde. Såfremt tilladelsen er påklaget før klagefristens udløb, må bygge- og anlægsarbejdet ikke påbegyndes før Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelse foreligger, med mindre nævnet bestemmer andet.

Venlig hilsen

Rikke Kjærsgaard Sørensen
Akademiingeniør

Kopi sendt til:

- Region Sjælland, Natur & Miljø: naturmiljo@regionsjaelland.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed, tilsyn rådgivning Øst: trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og roskilde@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Foreningen til ophjælpning af fiskebestande i Roskilde Fjord
- Roskilde og Omegns Lystfiskerklub (ROLK)
- HOFOR A/S (Kornerup Kildeplads – Roskilde delen) hofor@hofor.dk

Bilag

Bilag 1: Oversigtskort med angivelse af placering af boringer.

Bilag 2: Sænkingsberegning

The map shows the Gedeå area with the Gedeåsbæk river and its tributaries. The river is labeled 'Gedeåsbækrenden' in several places. A tributary is labeled 'Sideløb Gedeåsbækrenden'. Another tributary is labeled 'Tiløb Gedeåsbækrenden'. A red dot is located near parcel 20a. A scale bar indicates 100 m.

Bilag 2: Sænkingsberegning

Hvis der primært indvindes i de 6 varmeste måneder om året, vil det svare til en pumpe rate på ca. 11,5 m3/t.

Sænkingsberegning efter Cooper-Jacobs formel

Input parameter

Parameter	Symbol	Formel	Input		Be-/omregnet	
			værdi	Enhed	Værdi	Enhed
Indvindingsmængde	Q		50000	m3/år	0,0032	m3/s
Mægtighed af magasin	m		30	m	11,4	m3/t
Hydralisk ledningsevne (horisontal)	kf		3,48E-04	m/s		
Transmissivitet	T	=kf*M			1,04E-02	m2/s
Magasinkoefficienten*	S		1,00E-04	-	1,00E-04	-
Pumpetid (hvornår opstår ligevægt)	t		1	år	31536000	s

Beregnete parametre (output ses i skema nedenfor)

Beregnet afsenkning, m *	s	$= (2,3 * Q / (4 * \pi() * T)) * ((\text{LOG}((2,25 * T * t) / (r * r * S))))$
--------------------------	---	--

Grønsandskalk

	[m/s]	[m/s]	m3/s
Median (50 %)	0,0003480	3,48E-04	1,04E-02
Bryozokalk			
	[m/s]	[m/s]	m3/s
Median (50 %)	0,0003760	3,76E-04	1,88E-02

Sænkning af grundvand med øget afstand

	Grønsandskalk		Bryozokalk	
	Median (50 %)		Median (50 %)	
Afstand til obs.boring	Sænkning		Sænkning	
[m]	[m]	[cm]	[m]	[cm]
0,1	0,660	65,99	0,374	37,43
5	0,471	47,10	0,269	26,94
10	0,437	43,75	0,251	25,08
20	0,404	40,40	0,232	23,22
50	0,360	35,98	0,208	20,77
100	0,326	32,63	0,189	18,91
200	0,293	29,28	0,171	17,05
500	0,249	24,86	0,146	14,59

*Eft. Todd D.K. "Groundwater Hydrology" second edition, 1980, s. 129, eq. 4.41